

با نام و یاد خدا

سوالات درس به درس

کتاب اقتصاد

کلاس دهم انسانی

تهیه شده توسط وبسایت [بتافایل](#)

سوالات متن اقتصاد دهم / درس ۱: کسب و کار و کار آفرینی

“فراز و فرود کسب و کارها”

۱- دلیل ایجاد کسب و کارها و کار آفرینی چیست؟

پاسخ: الف) تولید کالا و خدمات

ب) رفع نیازها و خواسته های خود و مردم

ج) کسب سود و درآمد

۲- چرا مراقبت کار آفرینان از کسب و کارها کار چندان آسانی نیست؟

پاسخ: کار آفرینان با کار و تلاش خود از کسب و کارها مراقبت می کنند که البته این کار چندان آسان نیست، چرا که، بسیاری از کسب و کارهای نوپا عمر کوتاهی دارند؛ به طوری که تنها نیمی از آنها می توانند از شش سالگی عبور کنند و به کارشان ادامه بدهند.

۳- چه عاملی انگیزه لازم برای شروع فعالیت اقتصادی و پذیرش خطرات آن توسط کار آفرینان را زنده نگه می دارد؟

پاسخ: با اینکه احتمال از بین رفتن و شکست یک کسب و کار وجود دارد، احتمال موفقیت و سودآوری آن هم کم نیست و این انگیزه لازم برای شروع فعالیت اقتصادی و پذیرش خطرات آن توسط کار آفرینان را همواره زنده نگه می دارد.

“پلکان کار و رشد”

۴- چه ویژگی هایی یک کار آفرین را قدم به قدم از سطوح ابتدایی کار به درجه های بالای آن می رساند؟

پاسخ: یک کار آفرین موفق ضرورتاً از ابتدا حتی کار آفرین نبوده است، اما حرکت با چشم باز و بر مبنای شناخت ظرفیت های خود و اتفاقات اطراف، او را قدم به قدم از سطوح ابتدایی کار به درجه های بالای آن می رساند.

۵- یکی از کار آفرینان موفق کشور را نام ببرید.

پاسخ: میر مصطفی عالی نسب

“نقش کار آفرینان”

۶- چرا بیست سال پیش هیچ کس درباره شبکه های اجتماعی چیزی نشنیده بود. اما امروزه تعداد زیادی در ایران از افراد از شبکه های اجتماعی استفاده می کنند؟

پاسخ: بیست سال پیش هیچ شبکه اجتماعی وجود نداشت؛ چون کسی هیچ شبکه‌ای راه اندازی نکرده بود. برای اینکه شبکه‌ای وجود داشته باشد، کسی باید نقش کار آفرین را بازی کند.

۷- کار آفرین به چه کسی گفته می‌شود؟

پاسخ: محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدیدی برای تولید، کار آفرین کسی است که با نوآوری و خطر پذیری کشف می‌کند.

۸- کسی که می‌خواهد کار آفرین باشد باید چه ویژگی‌ها و توانایی‌هایی داشته باشد؟ (لازمه ایجاد کار آفرینی چیست؟)

پاسخ: الف) کسی که می‌خواهد کار آفرین باشد، باید مهارت‌های ابتکار عمل را داشته باشد تا بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم، کالا یا خدمتی را تولید کند.

ب) کار آفرینی به تلاش و کار زیادی نیاز دارد تا کسب و کار را زنده نگه دارد.

ج) کار آفرین لازم است تا آگاهی و دانش زیادی برای اتخاذ تصمیمات مناسب درباره موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت گذاری، تبلیغات و استخدام نیروی کار داشته باشد.

د) همچنین کار آفرین باید توانایی مالی لازم را برای راه اندازی کسب و کارش داشته باشد و بداند که در آغاز کارش ممکن است با موفقیت کمتر یا عدم موفقیت رو به رو شود.

۹- ویژگی‌های مشترک کار آفرینان موفق را نام ببرید.

تیز بین	فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بیند.
نوآور	ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کند.
ریسک پذیر	پس انداز و خوش نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه اندازی کنند.
خوش بین	کار آفرینان واقع بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.
پرانگیزه	نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.

از کارشناسان، همکاران و مشتریان می آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می دهند.	یاد گیرنده
منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می کنند.	سازمان دهنده

“هزینه های تولید، درآمد و سود”

۱۰- یک کار آفرین موفق برای انتخاب صحیح و درست باید چه اقدامی انجام دهد؟

پاسخ: یک کار آفرین موفق برای انتخاب صحیح و درست، باید هزینه ها و درآمدهایش را محاسبه کند.

۱۱- منظور از “هزینه های تولید” چیست؟ مثال بزنید.

پاسخ: پولی را که شما برای تولید صرف می کنید “هزینه های تولید” می نامند.

مثال: باید محلی را به عنوان کارگاه، مغازه یا دفتر کار خریداری یا اجاره کنید و همچنین ماشین آلات و سایر ابزارها و

سرمایه های فیزیکی را تهیه کنید. همچنین باید مواد اولیه بخرید و نیز تعدادی کارگر و کارمند استخدام کنید.

مثال: اگر تولید کننده گندم باشید، تا قبل از رسیدن به عایدی و خرمن، هزینه هایی را متقبل می شوید. این هزینه ها در واقع همان پول هایی اند که برای خرید یا اجاره عوامل تولید به صاحبان آنها می پردازید؛ مثلاً زمین را در اختیار می گیرید تا در آن به فعالیت کشاورزی بپردازید. در مقابل، به صاحب زمین که ممکن است یک شخص، یا سازمان یا دولت باشد “اجاره” می پردازید. یا نیروی انسانی را به کار می گیرید و در مقابل، به کارگران و کارمندان خود “حقوق” یا “مزد” می پردازید. ، همچنین از سرمایه فیزیکی مثل تراکتور یا گاوآهن و گاو، برای فعالیت تولیدی خود استفاده می کنید و قیمت یا اجاره ابزار تولید را نیز به صاحبان آن می پردازید.

۱۲- منظور از درآمد چیست؟

پاسخ: تولید کنندگان با فروش محصولات خود، درآمد به دست می آورید

درآمد = کل محصول × قیمت

۱۳- منظور از سود چیست؟

پاسخ: اگر میزان درآمد از هزینه بیشتر باشد، می گوئیم شما به عنوان تولید کننده، از فعالیت خود سود برده اید. میزان سود

برابر است با تفاوت درآمد و هزینه:

سود (یا زیان) = درآمد - هزینه ها

۱۴- در چه صورت یک کسب و کار دچار ضرر و زیان می شود؟

پاسخ: اگر درآمد های به دست آمده از هزینه های تولید کمتر باشد، کسب و کار شما دچار ضرر و زیان می شود.

۱۵- چگونه می‌توان از وضعیت زیان و ضرر دوری کرد؟

پاسخ: با افزایش درآمد و کاهش هزینه‌ها می‌توان از وضعیت زیان دوری کرد.

۱۶- چگونه می‌توان هزینه‌های تولید را کاهش داد؟

پاسخ: با صرفه‌جویی و افزایش بهره‌وری، مثل پرهیز از استخدام نیروی کار غیرلازم، یا صرفه‌جویی در مواد اولیه و انرژی یا جلوگیری از ریخت و پاش‌ها، می‌توان هزینه تولید را بدون اینکه از میزان تولید کم کرد، کاهش داد.

۱۷- چگونه می‌توان باعث افزایش درآمد شد؟

پاسخ: می‌توانیم برای محصولات خود، بازار خوبی فراهم کنیم و کالاهايمان را با قیمت مناسب بفروشیم.

“مسئولیت اخلاقی و کسب درآمد حلال”

۱۸- چرا بعضی از افراد با وجود درآمد زیاد، خانه و خودروی گران‌قیمت در میان مردم بدنام‌اند؟

پاسخ: چون درآمد این افراد از راه‌های نامشروع و نادرست به دست آمده است و این افراد نه تنها با فعالیت‌های غیرقانونی و غیرشرعی به هم‌نوعانشان ظلم می‌کنند، بلکه برکت را نیز از زندگی خودشان دور می‌کنند و اقتصاد خود و جامعه را در سراشی‌های سقوط قرار می‌دهند. به همین دلیل باوجود ثروت فراوان در میان مردم بدنام‌اند.

۱۹- راه‌های رسیدن به درآمدهای نامشروع و نادرست چیست؟

پاسخ:

— افراد از طریق رانت‌ها و از موقعیت‌هایی که با فریب و ظاهرسازی به دست می‌آورند سوء استفاده می‌کنند و به درآمدهای کلانی دست یابند.

— انحصار در خرید و فروش بعضی از کالاها یا قاچاق

— از طریق احتکار کالا‌های مورد نیاز مردم در مواقع ضروری و گران فروختن آنها

— تولید و انتشار کتاب‌ها یا فیلم‌های مبتذل و غیر اخلاقی برای دستیابی به سود بیشتر،

— فریب مشتری‌کالایی را برخلاف آنچه هست، به مشتری نشان می‌دهند تا مشتری را فریب دهند.

— رشوه دادن و رشوه گرفتن

— رباخواری

۲۰- چرا افرادی که دنبال کسب درآمد از راه‌های نامشروع و غیر قانونی هستند معمولاً به شهرهای بزرگ کوچ

می‌کنند؟

پاسخ: از آنجا که معمولاً دست این افراد در روستاها و محله‌های کوچک زود رو می‌شود، آنها ترجیح می‌دهند به شهرهای بزرگ کوچ کنند تا آسان‌تر به فعالیت‌های خود بپردازند.

سوالات متن اقتصاد دهم درس ۲: انتخاب نوع کسب و کار

۱- اکثر کسب و کارها در ایران چگونه می‌باشند؟

پاسخ: اکثر کسب و کارها در ایران به عنوان کسب و کاری شخصی، شرکتی سهامی یا تعاونی مشغول به فعالیت اند.

۲- برای درک کلی تفاوت مفهومی شکل های مختلف کسب و کار باید به چه سوالی پاسخ دهیم؟

پاسخ: اگر بخواهیم به صورت کلی تفاوت مفهومی شکل های مختلف کسب و کار را درک کنیم، باید تنها به این سؤال پاسخ بدهیم که مالک محصول یا کالای (نهایی) که به مشتری عرضه می‌شود، کیست؟ یک نفر یا چند نفر هستند و چگونه درآمد یا سود تقسیم شود؟

۳- سازمان تولید بیانگر چیست؟

پاسخ: سازمان تولید بیانگر این است که مالک محصول یا کالای (نهایی) که به مشتری عرضه می‌شود، کیست؟ یک نفر یا چند نفر هستند و چگونه درآمد یا سود تقسیم شود؟ سازمان تولید در واقع بیانگر نوع کسب و کار می‌باشد.

۴- این سوال که مالک محصول یا کالای (نهایی) که به مشتری عرضه می‌شود، کیست؟ یک نفر یا چند نفر و چگونه سود یا درآمد تقسیم شود؟ و پاسخ به آن بیانگر کدام مفهوم می‌باشد؟

پاسخ: سازمان تولید

۵- کسب و کار شخصی چگونه می‌باشد؟

پاسخ: کسب و کار شخصی متعلق به یک شخص است. امروزه اغلب کسب و کارها در ایران به شکل شخصی‌اند. بیشتر آنها کوچک مقیاس‌اند و در همه نوع فعالیتی از کشاورزی تا صنعت به ویژه خدمات حضور دارند.

۶- نمونه هایی از کسب و کارهای شخصی را نام ببرید.

پاسخ: مشاغل خویش فرمایی مانند تعمیر کاران خودرو و لوازم خانگی، بنگاه های معاملات ملکی، خرده فروشان، کشاورزان، صنعتگران خرد و هنرمندان، نمونه هایی از کسب و کارهای شخصی هستند؛ حتی در زمینه های تخصصی مانند پزشکی، دندان پزشکی، وکالت و حسابداری اغلب کسب و کارها شخصی‌اند.

۷- چگونه یک کسب و کار شخصی راه اندازی کنیم؟

پاسخ: الف) نام کسب و کارتان را ثبت کنید.

ب) قوانین و مقررات مربوط به آن زمینه را مطالعه کنید.

ج) برای گرفتن گواهی نامه یا پروانه فعالیت رسمی در آن زمینه اقدام کنید.

د) اسناد مربوط به هزینه ها و درآمدها را حفظ کنید. این اسناد مبنای تعیین مالیات بر کسب و کار شماست.

و) اگر کسی را برای کارتان به کار گرفتید، شما کارفرمای او هستید و باید حقوق او را طبق قانون کار پرداخت کنید و او را بیمه کنید.

۸- مزایا و معایب کسب و کار شخصی را نام ببرید.

مزایای کسب و کار شخصی	معایب کسب و کار شخصی
راه اندازی آسان و هزینه های نسبتاً اندک	بار سنگین مسئولیت (همه چیز به شما بر میگردد، حتی در ناخوشی و سفر)
آزادی عمل و سهولت در تصمیم گیری (تصمیم گیری در مورد بازار یابی، تغییر شرایط بازار و...)	مشکل تامین مالی (پس انداز شخصی و قرض از دوستان و خانواده)
مالکیت کامل سود	مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی ها و دعاوی
منافع مالیاتی (فقط یکبار مالیات بر درآمد می دهید)	

۹- شراکت چه نوع کسب و کاری است؟

پاسخ: شراکت، کسب و کاری متعلق به دو نفر یا بیشتر است که شریک نامیده می شوند؛ هر کدام هم متناسب با سهمشان در سود کسب و کار سهیم اند.

۱۰- چند نوع کسب و کار شراکتی را نام ببرید.

پاسخ: کسب و کارهای شراکتی کوچک، مانند برخی از مغازه ها، رستوران ها و پیمان کاران است.

۱۱- یک شرکت برای رشد و پیشرفت بهتر چه اقداماتی انجام می دهد؟

پاسخ: شرکت برای رشد بهتر می تواند تبلیغ کند، کارمند استخدام کند و یا جذب سرمایه کند.

۱۲- شرکت چه نوع کسب و کاری است؟

شرکت کسب و کاری است که خودش هویت قانونی دارد؛ به این معنی که قانون با یک شرکت، مشابه با یک فرد و یا انسان رفتار می کند. شرکت ها حقوق و تعهدات خاصی دارند؛ دقیقاً همانند آنچه که انسان ها انجام می دهند، برای مثال، یک شرکت می تواند دارایی داشته باشد، با دیگر شرکت ها یا افراد وارد قرارداد شود و حتی علیه آنها شکایت کند و مورد شکایت قرار بگیرد.

۱۳- منظور از اینکه شرکت کسب و کاری است که هویت قانونی دارد چیست؟ مثال بزنید.

پاسخ: به این معنی که قانون با یک شرکت، مشابه با یک فرد و یا انسان رفتار می کند. شرکت ها حقوق و تعهدات خاصی دارند؛ دقیقاً همانند آنچه که انسان ها انجام می دهند، برای مثال، یک شرکت می تواند دارایی داشته باشد، با دیگر شرکت ها یا افراد وارد قرارداد شود و حتی علیه آنها شکایت کند و مورد شکایت قرار بگیرد.

۱۴- مهم ترین نوع شرکت ها، شرکت های ...سهامی... می باشند.

۱۵- شرکت های سهامی چه نوع شرکت هایی می باشند؟

پاسخ: دارایی هر شرکت سهامی به تعداد معینی سهم تقسیم می شود و هر کس با خرید سهام شرکت به سهام دار آن تبدیل می شود که به اندازه سهمش مالکیت نسبی آن را دارد و در منافع و مسئولیت ها به همان اندازه سهیم است.

۱۶- منظور از سهام چیست؟ مثال بزنید.

پاسخ: سهام یک سند مالکیت است و نشان می دهد که دارنده آن، بخشی از مالکیت شرکت را در اختیار دارد و در سود و زیان آن، شریک است؛ مثلاً اگر دارایی شرکتی به ۱۰۰، ۰۰۰ سهم تقسیم شده باشد، سرمایه گذاری که ۱۰، ۰۰۰ سهم آن را خریداری می کند، مالک ۱۰ درصد شرکت است.

“ایجاد یک شرکت”

۱۷- چرا دولت برای شرکت ها قوانینی دارد؟

پاسخ: دولت برای شرکت ها قوانینی دارد تا به سرمایه گذاران اطمینان بدهد و کمک کند تا فریب نخورند.

۱۷- چرا شرکت ها به مشاوره های حقوقی و وکیل نیاز دارند؟

پاسخ: پذیرش و عمل به قوانینی که دولت برای شرکت ها دارد زمان بر و پرهزینه است و به مشاوره های حقوقی نیاز دارد. برای تشکیل شرکت، ممکن است به وکیل نیاز داشته باشید تا شما را برای تکمیل اساسنامه شرکت و سایر اسناد مورد نیاز کمک کند.

۱۸- در اساسنامه شرکت چه مواردی بیان می شود؟

پاسخ: اساسنامه شرکت باید بیان کند که شرکت برای چه کسب و کاری تشکیل شده است؛ سهام آن چه میزان است و چگونه تقسیم و فروخته می شود؛ چگونه شرکت سرمایه اولیه خود را تأمین می کند و چگونه سود و زیان تقسیم می شود؛ سهام داران چه حقوق و مسئولیت هایی در شرکت دارند؛ شرکت چگونه منحل می شود و...

۱۹- مزایا و معایب کسب و کار شرکتی را نام ببرید.

مزایای ایجاد شرکت (سهامی)	معایب ایجاد شرکت (سهامی)
مسئولیت محدود برای سهامداران (ضرر و بدهی سهام داران محدود به میزان سهام)	هزینه های راه اندازی بالاتر
امکان افزایش سرمایه و تامین مالی بانکی (از طریق افزایش سهام داران یا افزایش سرمایه آنها و نیز وام های بانکی)	تاخیر در تصمیم گیری
امکان رقابت بالاتر (به دلیل مقیاس تولید بالا، امکان سرمایه گذاری بیشتر و قیمت پایین تر نسبت به رقبا)	پیچیدگی ها در رابطه مدیریت و مالکیت و موفقیت های غیر فردی
تخصص گرایی بیشتر (امکان جذب افراد توانمند تر در زمینه های تخصصی و ویژه)	تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام
—	قوانین پیچیده تر و گزارش دهی بیشتر

“تعاونی ها”

۲۰- تعاونی چگونه کسب و کاری است؟

پاسخ: تعاونی کسب و کاری است که با هدف تأمین نیازمندی های اعضا تشکیل می شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آنها کمک می کند.

۲۱- در تعاونی تولید، تولید کنندگان با چه هدفی گرد هم می آیند؟ مثال بزنید.

پاسخ: در تعاونی تولید، تعدادی تولید کننده جهت بهره مندی از مزایای فعالیت های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرد هم می آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشینه می کنند؛ مثلاً تعاونی کشاورزی را عده ای از کشاورزان تشکیل می دهند تا برای تهیه بذر مرغوب و تهیه سموم و کود و نیز امکان بازاریابی، تبلیغات جمعی و ایجاد زنجیره توزیع به آنها کمک کند.

۲۲- نحوه اداره تعاونی ها چگونه می باشد؟

پاسخ: تعاونی ها مراحل راه اندازی کم و بیش مشابهی با شرکت ها دارند؛ اما نحوه اداره آنها براساس هر نفر، یک رأی است؛ یعنی هر کدام از اعضا صرف نظر از اینکه چقدر از سرمایه تعاونی را تأمین کرده باشد، یک رأی خواهد داشت. اما توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت سرمایه هر عضو است.